

πανοπλίας τῆς ἐπικῆς ποιήσεως, ἡ θεὰ ἔτραψε καὶ θα τρέπη διὰ παντός εἰς φυγὴν ἐντρομα τὰ πλήθη τῶν μιμητῶν τοῦ ποιητικοῦ ἔρκους καὶ καυχήματος τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ὀμήρου!

Ἐκ πάντων τούτων συνάγεται ὅτι αὐτὴ ἡ διαφορὰ τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς, ἣν ἐπάγουσιν ὡς ὑπὲρ ἑαυτῶν οἱ Οὐολφριανοί, πείθει ἡμᾶς ἔτι μᾶλλον περὶ τῆς ἀνυποστάτου σαθρότητος τῆς Οὐολφριανῆς παρδοξολογίας καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐνικίου ποιητοῦ, τοῦ ποιήσαντος τὰ δύο διάφορα κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ἀδελφὰ ποιήματα τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς!

Εἰς ἐπισφράγισιν πάντων τούτων, εἰς ἐπισφράγισιν τῆς περὶ τῆς ἐνότητος τῶν ὁμηρικῶν ποιημάτων γνώμης ταύτης, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρω τὰς λέξεις ἐνὸς ἀνδρός, οὔτινος ἡ ψῆφος καὶ μὴν κατ' ἐμὲ ἀντιζυγίζει πρὸς ἅπασι ἅπασας τῶν φιλολόγων καὶ κριτικῶν, διότι εἶνε ὁ μεγαλοφύετος ὅχι τῶν κριτικῶν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν μιμητῶν τοῦ Ὀμήρου, ὁ μόνος ὅστις ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἐπεδείχτο σπινθῆρας τινὰς ἐπικῆς μεγαλοφυΐας προσεγγιζούσης πρὸς τὴν ὁμηρικὴν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶνε ὁ Ἐκτωρ τῶν μιμητῶν τοῦ Ὀμήρου, ὅστις, καθὼς εἶδομεν προχθές, ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τοῦ Οὐολφρίου, ἐποίησε τὸν *Ermannor* καὶ *Δωροθέαν*, ὁ *Gothe*. Δεκατέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποτυχίαν του ἔγραφε πρὸς τὸν *Schiller* ὁ ποιητὴς οὗτος ταῦτα: «Ὅσον περισσώτερον σκέπτομαι, τόσοις περισσώτερον πείθομαι καθ' ἡμέραν περὶ τῆς ἐνότητος τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν ὁμηρικῶν ποιημάτων.»

Ἀλλὰ τότε, ἐὰν ἔχη δίκαιον ὁ *Gothe*, λέγουσιν οἱ κριτικοί, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ κατορθώσῃ εἰς καὶ μόνος ἄνθρωπος τὰ δύο ταῦτα ἀριστουργήματα; Τότε, ἀποκρίνομαι πρὸς τοὺς κριτικούς, ἀντὶ νὰ καταδικάσωσι τὸν Ὀμηρον εἰς ἀνυπαρξίαν, κλίναντες τὸ γόνυ ἃς καττάξωσιν αὐτὸν μετὰ τῶν ἀθανάτων, ὅπως ἔπραζαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες:

«Εἰ θεὸς ἐστὶν Ὀμηρος, ἐν ἀθανάτοις σεβέσθω· εἰ δ' οὐ μὴ θεὸς ἐστί, νομιζέσθω θεὸς εἶναι.»

Οἱ στίχοι οὗτοι περιέχουσι τὴν μόνην ὀρθὴν καὶ ἀληθινὴν λύσιν τοῦ Ὀμητικοῦ ζητήματος.

ΒΑΝΙΓΚΑ

(1800—1801)

ΔΙΗΓΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

ὑπὸ

ALEXANDRE DUMAS.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Παύλου τοῦ Α', μεσοῦντος δηλαδὴ τοῦ πρώτου ἐ-

τους τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος, ἐν ᾧ ἡ τετάρτη μετὰ μεσημβρίαν ὥρα ἐτήμαιεν εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον καὶ τὸν Ἅγιον Παῦλον, πολυάριθμος δμάς ἀνθρώπων πάσης τάξεως ἴσταντο πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ στρατηγοῦ καὶ κόμητος Τσερμαυλόφ, πρώην στρατιωτικοῦ διοικητοῦ πόλεως ἱκανῶς σημαντικῆς τῆς ἐπαρχίας Πουλτάβας. Τὴν περιέργειν τῶν ἀνθρώπων τούτων εἶχον ὑποκινήσει αἱ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς γινόμεναι παρασκευαί τῆς ποινῆς τοῦ κινούτ, ἣν ἐμελλε νὰ ὑποστῇ δοῦλος τοῦ στρατηγοῦ ἐκπληρωὴν πρὸ αὐτῷ χρεὶν κουρέως. Ἄν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς τοιαύτης ποινῆς ἦναι πράγμα σύνθηες ἐν Πατρουπόλει, οὐχ ἥττον ἐλκύει, ὅσakis γίνεται δημοσίᾳ, πάντας σχεδὸν τοὺς διερχομένους διὰ τῆς ὁδοῦ ἡ πρὸ τῆς οἰκίας ἐνθα μέλλει νὰ ἐκτελεσθῇ· αὐτὸ τοῦτο εἶχε συμβῇ καὶ τότε καὶ τοιαύτη ἦτο ἡ αἰτία τῆς πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ στρατηγοῦ Τσερμαυλόφ μνησθείσης συναθροίσεως.

Ἄλλως τε οἱ θεαταί, ὅσον ἀνυπόμονοι καὶ ἂν ἦσαν, δὲν ἠδύναντο νὰ εἰπωσιν ὅτι ὑπῆρξε βραδύτης, διότι, περὶ τὴν τετάρτην καὶ ἡμίσειαν, νέος εἰκοσι τεσσάρων ἔως εἰκοσι ἑξ ἑτῶν, ἐνδεδυμένος τὴν κομφὴν στολὴν ὑπασπιστοῦ καὶ φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους πολλὰ παράσημα, ἐφάνη εἰς τὴν κορυφὴν τῆς εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς ἀναβάθρας, πρὸ τοῦ μέρους τῆς οἰκίας τοῦ ἀντικρούοντος τὴν ἐξωτερικὴν πύλην καὶ ὅπου ὑπῆρχεν ἡ εἴσοδος τῶν δωματίων τοῦ στρατηγοῦ. Στάς πρὸς στιγμὴν, ἔστρεψε τὰ βλεπόμενα πρὸς παράθυρον, οὗ τινος τὰ ἐπιμελῶς κεκλεισμένα παραπετάσματα οὐδεμίαν ἠδύναντο νὰ παράσχωσιν ἐλπίδα εἰς τὴν περιέργειάν του, ὅποια καὶ ἂν ἦτο αὐτῇ· ἔπειτα δὲ, ἐννοήσας ὅτι ἦτο περιττὸν νὰ ματαιοπονῇ βλέπων πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐνευσε διὰ τῆς χειρὸς πρὸς ἄνδρα γενειῶντα, ἱστάμενον πλησίον θύρας τοῦ μέρους τῆς οἰκίας τοῦ κατοικοῦμένου ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν. Ἡ θύρα αὕτη ἠνεώχθη ἀμέσως, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν δούλων, οὓς ἠνάγκαζον νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὸ θέαμα ἐκεῖνο πρὸς παραδειγματισμὸν, ἐφάνη προχωρῶν ὁ ἐνοχος, ὁ μέλλων νὰ τιμωρηθῇ διὰ τὸ πρᾶχθῆν ἀμάρτημα, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ μέλλοντος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ποινὴν. Καὶ ὁ μὲν ἐνοχος ἦτο, ὡς εἵπομεν, ὁ κουρεὺς τοῦ στρατηγοῦ· ὁ δ' ἐκτελεστής ἦτο ὁ ἀμαξηλάτης αὐτοῦ, ὃν ἡ περὶ τὴν χρῆσιν τῆς μάστιγος ἐπιδειξιάτης ἀνεβίβαζεν ἢ ὑπεβίβαζεν, ὅπως προτιμάτε, εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐκτελεστοῦ ὅσakis ἐπρόκειτο περὶ τοιαύτης ποινῆς. Ἄλλως τε τὸ ἀξίωμα τοῦτο δὲν ἐστέρει αὐτὸν τῆς ὑποκλήψεως καὶ τῆς φιλίας τῶν συντράφων αὐτοῦ, πεποιθάτων ὅτι ἡ καρδία τοῦ ἱδὸν οὐδᾶλως ἐνείχετο εἰς τὴν βίασιν αὐτῶν, εἰς ἣν μόνος ὁ βραχίων αὐτοῦ συνετέλει· ἐπειδὴ δ' ὁ βραχίων οὗτος, ὡς καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἀνῆκεν εἰς τὸν στρατηγόν, δυνάμενον νὰ δια-

θέση αὐτὰ κατὰ βούλησιν, οὐδόλως ἐθαύμαζον διὰ τὴν γινομένην χρῆσιν. Προσθετέον δ' ὅτι, ποιὴν ἐκτελουμένη ὑπὸ τοῦ Ἰβάν ἦτο συνήθως ἡπιωτέρα τῶν παρ' ἄλλων· διότι συχνάκις συνέβαιναν ὁ Ἰβάν, ὅστις ἦτο ἀγαθὸς ἄνθρωπος, νὰ ὑποκλέπῃ μίαν ἢ δύο μαστιγώσεις ἐπὶ τῆς δωδεκάδος, ἢ, ἂν ἤναγκάζετο ὑπὸ τοῦ ἐπιτηροῦντος τὴν βάσανον νὰ τακτοποιήσῃ τοὺς λογαριασμούς του, κατῴρθονεν ὥστε ἡ ἄκρα τῆς μάστιγος νὰ κτυπᾷ τὴν σανίδα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο ὁ πάσχων, τοῦθ' ὑπερκαθίστα τὸ κτύπημα ἦττον ὀδυνηρὸν. Ὡς ἐκ τούτου, ὁσάκις ἤρχετο ἡ σειρά τοῦ Ἰβάν νὰ ἐξαπλωθῇ ἐπὶ τῆς ἀπαισίας σανίδος καὶ νὰ δεχθῇ αὐτὸς τὴν τιμωρίαν ἦν συνήθως ἐδίδεν εἰς τοὺς ἄλλους, ὁ προσωρινῶς ἐκτελῶν χρέη μαστιγωτοῦ ἐδείκνυε τὴν αὐτὴν συγκατάθεσιν ἦν καὶ ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἄλλους, ἀναπολὼν οὐχὶ τὰς δοθείσας ἀλλὰ τὰς παραλειφθείσας πληγὰς. Ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη τῶν περιποιήσεων διετήρει μεταξὺ τοῦ Ἰβάν καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ γλυκεῖαν φιλίαν, συσφιγγομένην ἐτι πλέον ἐν καιρῷ νέας μαστιγώσεως· καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι ἐνίοτε, κατὰ τὰς πρώτας μετ' αὐτὴν στιγμὰς, ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατούσης ὀδύνης, ὁ μαστιγωθείς ἠγανάκτει κατὰ τοῦ μαστιγώσαντος· ἀλλὰ σπανίως τὸ αἶσθημα τοῦτο διήρκει μέχρι τῆς ἐσπέρας, σπανίως ἀνθίστατο εἰς τὸ πρῶτον ποτήριον τῆς ῥακῆς, τὸ ὁποῖον ὁ ἐκτελεστής ἐπιπνεν εἰς ὑγείαν τοῦ παθόντος.

Ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Ἰβάν ἐμελλεν ἤδη νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἐπιτηδεύτητά του ἦτο ἀνὴρ τριάκοντα ἐξ περιπου ἐτῶν, πυρρὸς τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον, ἀναστήματος μείζονος τοῦ συνήθους, καὶ οὐτινος τὸ ἐλληνικὸν τῆς καταγωγῆς ἐφαίνετο ἐκ τοῦ βλέμματός, ἅπερ, καὶ τοὶ δηλοῦν τὸν φόβον, διετήρει, οὕτως εἰπεῖν, πρὸς τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἐκφρασιν, τὸν συνήθη χαρακτῆρα τῆς εὐφυΐας καὶ τοῦ δόλου. Φθὰς πλησίον τοῦ ὠρισμένου πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν μέρους ὁ ἔνοχος ἐστάθη, ἔρριψε βλέμμα εἰς τὸ παράθυρον, πρὸς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἤδη στραφῇ ἡ προσοχὴ τοῦ νέου ὑπασπιστοῦ καὶ τὸ ὁποῖον ἔμεινε πάντοτε κλειστόν, εἶτα δὲ στρέφων κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν λαὸν τὸν περὶ τὴν ἐξωτερικὴν πύλιν σεσωρευμένον, ἔστησαν αὐτοὺς μετὰ δυσaráστου ἀνατριχιάσεως ἐπὶ τῆς σανίδος ἐφ' ἧς ἐμελλε νὰ ἐξαπλωθῇ. Τὸ κίνημα τοῦτο δὲν ἔλαθε τὸν φίλον τοῦ Ἰβάν, ὅστις, πλησιάσας ὥπως ἀφαιρέσῃ τὸ ὑποκάμισον τὸ ὁποῖον ἐφόρει, ἔσπευσε νὰ εἴπῃ αὐτῷ ταπεινῇ τῇ φωνῇ·

— Ἐμπρός, Γρηγόρη, θάρρος!

— Ἐνθυμεῖσαι τί μὲ ὑπεσχέθης, ἀπήντησεν οὗτος μετ' ἤθους ἱκετικοῦ.

— Ὅχι εἰς τὰ πρῶτα κτυπήματα· μὴν τὸ προσμένῃς. Εἰς τὰ πρῶτα κτυπήματα ὁ ὑπασπιστὴς θὰ

προσέχῃ· εἰς τὸ τέλος ὅμως, μείνε ἡσυχος, θὰ εὐρεθῇ τρόπος νὰ οἰκονομηθῶν μερικὰ.

— Πρόσεχε πρὸ πάντων εἰς τὴν ἄκρην τῆς μάστιγος.

— Θὰ βάλω ὅλα μου τὰ δυνατὰ, Γρηγόρη, ἔλα μου τὰ δυνατὰ· μὴ δὲν μὲ γνωρίζεις;

— Ἀλλοίμονον! ναὶ, ἀπήντησεν ὁ Γρηγόριος.

— Δοιπόν; εἶπεν ὁ ὑπασπιστὴς.

— Εὐθὺς, εὐγενέστατε, ἀπήντησεν ὁ Ἰβάν, ἀρχίζομεν.

— Προσμείνατε, προσμείνατε, ἀνέκραξεν ὁ δυστυχὴς Γρηγόριος, ἀποδίδων εἰς τὸν νέον λοχαγόν, ὅπως κολακεύσῃ αὐτόν, τὸν τίτλον *vache vousso-korodié*, διδόμενον εἰς τοὺς συνταγματάρχας· μὲ φαίνεται ὅτι τὸ παράθυρον τῆς κυρίας Βάνιγκας ἀνοίγεται.

Ὁ νέος λοχαγὸς ἔστρεψε μετὰ ταχύτητος τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸ μέρος τὸ πολλάκις ἤδη, ὡς εἴπομεν, ἐπισύρην τὴν προσοχὴν αὐτοῦ· ἀλλ' οὔτε πτυχὴ τῶν διὰ τῶν ὑέλων φαινόμενων μεταξωτῶν παραπετασμάτων εἶχε κινηθῇ.

— Ἀπατᾶσαι, εἶπεν ὁ ὑπασπιστὴς ἀποστρέφων βραδέως τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ παραθύρου, ὡς ἂν ἤλπίζε καὶ αὐτὸς νὰ ἴδῃ τοῦτο ἀνοιγόμενον, ἀπατᾶσαι· καὶ ἔπειτα τί ἔχει νὰ κάμῃ εἰς ὅλα αὐτὰ ἡ κυρία σου;

— Συμπάθειο, ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Γρηγόριος ἀπονέμων καὶ ἕτερον βαθμὸν εἰς τὸν ὑπασπιστήν· ἀλλὰ... ἐπειδὴ ἐξ αἰτίας αὐτῆς θὰ μὲ δώσουν... εἶναι πιθανὸν νὰ ἐλεήσῃ ἕνα δυστυχὴ δούλον... καὶ...

— Φθάνει, εἶπεν ὁ λοχαγὸς μετὰ φωνῆς παραδόξου, ὡς ἂν ἦτο καὶ αὐτὸς τῆς γνώμης τοῦ ἐνόχου καὶ ὡς ἂν ἐλυπεῖτο ὅτι ἡ Βάνιγκα δὲν εἶχε δώσει χάριν, — φθάνει, καὶ νὰ τελειώνωμεν.

— Ἀμέσως, εὐγενέστατε, ἀμέσως, εἶπεν ὁ Ἰβάν. Στρεφόμενος δὲ πρὸς τὸν Γρηγόριον· — Ἐμπρός, ἀδελφε, προσέθηκεν, εἶναι καιρὸς.

Ὁ Γρηγόριος ἐστέναξε βαθέως, ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὸ παράθυρον καὶ, ἰδὼν ὅτι τὸ πᾶν ἔμενεν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἀπεφάσισε τέλος νὰ ἐξαπλωθῇ ἐπὶ τῆς ἀπαισίας σανίδος· ταῦταχρόνως δὲ, δύο ἕτεροι δούλοι, αὗς ὁ Ἰβάν εἶχεν ἐκλέξει ὡς βοηθοὺς, λαβόντες τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔδεσαν τοὺς καρπούς εἰς δύο πασσάλους ἐκατέρωθεν ἐστημένους, ὥστε ἐφαίνετο σχεδὸν ὡς σταυρωθεῖς· μετὰ ταῦτα περιέκλεισαν τὸν λαιμὸν αὐτοῦ ἐντὸς κλοιοῦ, ὁ δὲ νέος ἀζιωματικὸς, ἰδὼν ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἐτοιμα καὶ ὅτι οὐδὲν εὐμενὲς σημεῖον ἐφαίνετο εἰς τὸ κλεισμένον πάντοτε παράθυρον, ἔνευσε διὰ τῆς χειρὸς καὶ εἶπεν·

— Ἐμπρός.

— Ὑπομονή, εὐγενέστατε, ὑπομονή ἀκόμη, εἵπεν ὁ Ἰβάν βραδύνων τὴν ἐκτέλεσιν ἐπ' ἐλπίδι ὅτι σημειόν τι ἤθελε δοθῇ ἀπὸ τοῦ ἀκάμπτου παραθύρου· ὑπάρχει ἓνας κόμβος εἰς τὴν μαστίγα καὶ, ἂν τὸν ἀφῇσω, ὁ Γρηγόρης θὰ ἔχῃ δίκαιον νὰ παραπονεθῇ.

Τὸ ὄργανον, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμίλει ὁ Ἰβάν, ἔχον σχῆμα σχεδὸν ἀγνωστον τῷ ἀναγνώστῃ, εἶναι εἶδος μαστίγος ἧς ἡ λαβὴ ἔχει δύο περίπου ποδῶν μῆκος· ἀπὸ τῆς λαβῆς ταύτης ἤρτηται λωρίς δέρματος δύο δακτύλων πλάτος καὶ τεσσάρων ποδῶν μῆκος ἔχουσα· ἡ λωρίς αὕτη ἀπολήγει εἰς χαλκοῦν ἢ σιδηροῦν κρίκον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρτηται, ὡς ἐξακολουθήσεις τῆς πρώτης, ἑτέρα δερματίνη λωρίς, μῆκος ἔχουσα δύο ποδῶν, πλάτος δέ, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνὸς δακτύλου καὶ ἡμίσεως, ἀλλὰ στενουμένη βαθμηδὸν καὶ ἀπολήγουσα εἰς ὀξύ. Τὸ λωρίον τοῦτο βρέχουσι διὰ γάλακτος, εἴτα δὲ ξηραίνουσιν εἰς τὸν ἥλιον, ὥστε ἡ ἄκρα αὐτοῦ γίνεται ὀξεῖα καὶ κοπτερὰ ὡς ἐγχειριδίου· πρὸς τοῦτοις δέ, μεθ' ἑξ' συνήθως πληγὰς, ἀλλάσσουν τὸ λωρίον, διότι τὸ αἷμα μαλακύνει αὐτό.

Ὅση καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ βραδύτης καὶ ἡ ἀνεπιτηδεύτης τοῦ Ἰβάν περὶ τὴν λύσιν τοῦ κόμβου, ἡ ναγκάσθη τέλος νὰ τελειώσῃ· ἄλλως τε οἱ θεαταὶ εἶχον ἤδη ἀρχίσει νὰ μορμουρίζωσιν, οἱ δὲ ψιθυρισμοὶ αὐτῶν διεκόψαν τοὺς βρεμβασμοὺς τοῦ νέου ὑπασπιστοῦ, ὅστις, ἀνυψώσας τὴν ἐπὶ τοῦ στήθους κεκλειμένην κεφαλὴν, ἐξέριψε τελευταῖον βλέμμα εἰς τὸ παράθυρον, διὰ δὲ σχήματος ἐπιτακτικοῦ καὶ φωνῆς μὴ ἐπιτροπούσης βραδύτητα προσέταξε ν' ἀρχίσῃ ἡ μαστίγωσις.

Ἡ περαιτέρω ἀναβολὴ ἦτο ἀδύνατος καὶ ὁ Ἰβάν ὤρειλε νὰ ὑπακούσῃ· δὲν προσεπάθησε λοιπὸν καὶ νὰ ἀνέυρῃ νέαν πρόφασιν· ἀποχωρήσας δύο βήματα ὥπως λάβῃ ὁρμὴν, ἐπανεῆλθεν εἰς τὴν πρώτην θέσιν, ἐγειρόμενος δ' ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν ὑψώσας ἀστραπηδὸν τὴν μαστίγα ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ καταβιδάσας αὐτὴν μετὰ ταχύτητος ἐκτύπησε τὸν Γρηγόριον τοσοῦτον ἐπιτηδείως, ὥστε ἡ μὲν λωρίς ἐτυλίχθη τρίς περὶ τὸ σῶμα τοῦ θύματος, ὡς τις ἄρις, ἡ δ' ἄκρα αὐτῆς ἐκτύπησε τὴν σπινθὴν ἐπὶ τῆς ὀπίας ἦτο ἐξηπλωμένος. Καὶ ὅμως ὁ Γρηγόριος ἐξέφηξε μεγάλην κραυγὴν, ὁ δ' Ἰβάν ἠρίθμησε μίαν.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸ πάντοτε κεκλεισμένον, ἐπανεφέρε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν πάσχοντα καὶ ἐπανελάβε τὴν λέξιν — μίαν.

Ἡ μαστίξ εἶχε χαράξει τριπλὴν κυανόχρουν γραμμὴν ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Γρηγορίου.

Ὁ Ἰβάν ἔλαβε νέαν ὁρμὴν καὶ, μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτηδειότητος, περιστύλιξεν ἐκ νέου τὸ σῶμα τοῦ

βασανιζομένου διὰ τῆς συριζούσης λωρίδος, φροντίζων πάντοτε ὥπως ἡ ἄκρα μὴ πλήττῃ αὐτόν. Ὁ Γρηγόριος ἐκραύγαζε πάλιν, καὶ ὁ Ἰβάν ἐμέτρησε δύο.

Τὸ αἷμα, δὲν ἀνέβλυσε μὲν, ἀνέβη ὅμως ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος.

Μετὰ τὸ τρίτον κτύπημα, σταγόνες τινὲς αἵματος ἐφάνησαν.

Μετὰ τὸ τέταρτον, τὸ αἷμα ἀνέβλυσε.

Μετὰ τὸ πέμπτον, τὰ πιτυλίσματα ἐρθεσαν μέχρι τοῦ προσώπου τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὅστις ὑπεχώρησεν, ἐξήγαγε τὸ κανδήλιον αὐτοῦ καὶ ἐσφογγίσθη. Τότε ὁ Ἰβάν ὤφειλετο ἀπὸ τῆς ἀλλοπροσύνης αὐτοῦ ἐμέτρησεν ἑπτὰ ἀντιῆς· ὁ δὲ λοχαγὸς οὐδεμίαν ἔκαμε παρτήρησιν.

Μετὰ τὸ ἑννατον κτύπημα, ὁ Ἰβάν ἐσταμάτησεν ὥπως ἀλλάξῃ λωρίον, ἐλπίζων δ' ὅτι καὶ δευτέρα ἀπάτη ἤθελεν ἐπιτύχει ὅσον καὶ ἡ πρώτη, ἐμέτρησεν ἑνδεκά ἀντὶ δέκα. Τότε παράθυρον ἀντικρύζον πρὸς τὸ τῆς Βανίγκας ἠνεώχθη, ἀνὴρ δ' ἡλικίας τεσσαράκοντα πέντε περίπου ἐτῶν, στολὴν φέρων στρατηγοῦ, ἐφάνη καὶ, διὰ τῆς αὐτῆς φωνῆς μεθ' ἧς ἤθελεν εἰπεῖ· *Θάγγος, ἐξακολουθεῖ*, — εἶπεν· *Ἀρκετὰ, ρθάνει!* καὶ ἔκλεισε πάλιν τὸ παράθυρον.

Κατὰ τὴν ἐμφάνισιν ταύτην ὁ νέος ὑπασπιστὴς ἐστράφη πρὸς τὸν στρατηγόν, τὴν ἀριστερὰν ἔχων τεταμένην πρὸς τὰ κάτω τὴν δὲ δεξιὰν ἐπὶ τοῦ πύλου, καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος κατὰ τὰ ὀλίγα λεπτά καθ' ἃ διήρκεσεν ἡ ἐμφάνισις· ἀφ' οὗ δ' ἐκλείσθη τὸ παράθυρον, ἐπανελάβε τοὺς λόγους τοῦ στρατηγοῦ, ὥστε ἡ ἀνυψωθείσα μαστίξ κατέπεσε χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ τὸν παθόντα.

— Εὐχαρίστησε τὴν ἐνδοξότητά του, Γρηγόρη, εἶπε τότε ὁ Ἰβάν τυλίσσων τὴν λωρίδα περὶ τὴν λαβὴν, διότι σὲ ἐχάρισε δύο κτύπους· καὶ κύπτων ὥπως λύσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ προσέθηκε· — με τοὺς δύο ἄλλους τοὺς ὁποίους οἰκονόμησα δὲν ἐφρχες εἰμὴ ὀκτὼ ἀντὶ δώδεκα. — Ἐμπρὸς, παιδιὰ, λύσατε τὸ ἄλλο χεῖρι.

Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς Γρηγόριος δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ εὐχαριστήσῃ τινὰ ἀναίσθητος σχεδὸν ἐκ τῶν πόνων μόλις ἠδύνατο νὰ σταθῇ. Δύο μουζίκοι στήριζοντες αὐτὸν ἐκατέρωθεν τὸν ὠδήγησαν, ἀκολουθούντος καὶ τοῦ Ἰβάν, εἰς τὴν κατοικίαν τῶν δούλων. Ἐντούτοις, ὅτε ἐφθασε πρὸ τῆς θύρας, ἐστάθη, ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ, ἰδὼν τὸν ὑπασπιστὴν ὅστις προσέβλεπεν αὐτὸν μετ' οἴκτου·

— Κύριε Θεόδωρε, ἐκραζεν, εὐχαριστήσατε ἐκ μέρους μου τὴν ἐνδοξότητά του τὸν στρατηγόν. Ὅσον διὰ τὴν κυρίαν Βανίγκαν, προσέθηκε ταπεινῇ τῇ φωνῇ, φροντίζω ἐγὼ νὰ τὴν εὐχαριστήσω.

— Τί μουρμουρίζεις μέσα σου; — ἀνέκραξεν ὁ νέος ἀξιωματικὸς μετὰ κινήματος ὀργῆς, διότι ὁ ἡ-

χος τῆς φωνῆς τοῦ Γρηγορίου ἐφάνη αὐτῷ ἀπειλητικός.

— Τίποτε, εὐγενέστατε, τίποτε εἶπεν ὁ Ἰβάν· ὁ κακόμοιρος σὰς εὐχαριστεῖ, κύριε Θεόδωρε, διὰ τὸν κόπον ὅπου ἐλάβετε νὰ παρασταθῇτε εἰς τὴν τιμωρίαν καὶ λέγει ὅτι ἦτο μεγάλη τιμὴ δι' αὐτόν. Τίποτε ἄλλο.

— Καλὰ, καλὰ, εἶπεν ὁ νέος, ὑποπτεύων μὲν ὅτι ὁ Ἰβάν εἶχε κατὰ τι μεταβάλλει τὸ πρωτότυπον κείμενον, μὴ ἐπιθυμῶν ὅμως νὰ φωτισθῇ περισσύτερον· — Ἄν ὁ Γρηγόρης, προσέθηκε, θέλει νὰ μὴ χάμω πλέον αὐτὸν τὸν κόπον, ἅς πίνῃ ὀλιγώτερον ῥακί, ἢ, ὅταν ἦναι μεθυσμένος· ἅς φροντίζῃ τοῦλάχιστον νὰ δεικνύῃ περισσότερον σέβας.

Ὁ Ἰβάν ἐνευσεν εἰς δαίγμα βραδείας ὑπακοῆς καὶ ἐκολούθησε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ. Ὁ δὲ Θεόδωρος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τὸ πλῆθος διελύθη, δυσανασχετοῦν διὰ τὴν κακὴν πίστιν τοῦ Ἰβάν καὶ τὴν γενναϊότητα τοῦ στρατηγοῦ, ἐνεκα τῶν ὁποίων εἶχε χάσει τέσσαρας μαστιγώσεις, ἦτοι τὸ τρίτον τῆς ποινῆς.

Καὶ ἤδη, ἀφ' οὗ ὁ ἀναγνώστης ἐγνώρισέ τινα τῶν προσώπων τῆς ἱστορίας ταύτης, προδιδίνομεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν μόλις ἢ μὴπω ἐμφανισθέντων.

Ὁ στρατηγὸς κόμης Τσερμαύλοφ, ὅστις, ὡς εἶπομεν, ἀφ' οὗ ὑπῆρξε διοικητὴς μιᾶς τῶν περὶ τὴν Βουλτάβαν σημαντικωτέρων πόλεων, ἀνεκλήθη εἰς Πετρούπολιν ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Παύλου τοῦ Α'. ἀγαπῶντος αὐτὸν πολὺ, εἶχε στερηθῇ τῆς συζύγου αὐτοῦ, καταλιπούσης θυγατέρα κληρονομήσασαν μετὰ τῆς περιουσίας καὶ τὸ κάλλος καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς μητρὸς, ἥτις ἤξίου ὅτι κατήγετο κατ' εὐθείαν ἐξ ἀρχηγοῦ τινος τῶν Ταρτάρων τῶν ὑπὸ τὸν Γεγκίς εἰσβαλόντων εἰς Ῥωσίαν, κατὰ τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα. Κατὰ δυστυχῆ δὲ συγκυρίαν ἡ ὑπερηφάνεια αὕτη κυζήθη ἔτι παρὰ τῇ νέᾳ Βάνιγκα ὡς ἐκ τῆς δοθείσης αὐτῇ ἀνατροφῆς. Μὴ ἔχων πλέον σύζυγον, μηδὲ δυνάμενος νὰ φροντίζῃ αὐτὸς περὶ τῆς θυγατρὸς, ὁ στρατηγὸς Τσερμαύλοφ εἶχε παραλάβει ἀγγλίδαν παιδαγωγὸν, ἥτις, ἀντὶ νὰ πολεμήσῃ τὴν ἀλαζόνειαν διαθέσιν τῆς μαθητρίδος, ἀνέπτυξεν ἐκ τούναντίου αὐτὴν ἐνισχύουσαν τὴν ἀριστοκρατικὴν φύσιν διὰ τῶν ἐσκεμμένων ἀρχῶν αἰτινες καθιστᾷ τοὺς ἄγγλους εὐγενεῖς τοὺς ἀλαζονικωτέρους τῆς γῆς. Μεταξὺ τῶν ποικίλων σπουδῶν περὶ τὰς ὁποίας ἡ Βάνιγκα ἡσχολήθη, μία πρὸ πάντων εἴλκυσε τὴν προσοχὴν αὐτῆς, ἡ μελέτη, οὕτως εἰπεῖν, τῆς τάξεώς της. Ἐγίνωσκε λοιπὸν ἄριστα τὸν βαθμὸν τῆς εὐγενείας καὶ τῆς ἰσχύος παντὸς εὐγενεὺς οἴκου, τίνες αὐτῶν ἦσαν ἀνώτεροι τοῦ ἰδίου αὐτῆς καὶ τίνες κατώτεροι· ἡδύνατο δὲ ἀσφαλῶς, πρᾶγμα δύσκολον ἐν Ῥωσίᾳ, νὰ ἀπονεύμῃ εἰς ἕκα-

στον τὸν ἀνήκοντα ὡς ἐκ τοῦ γένους τίτλον καὶ κατεφρόνει τὰ μέγιστα πάντα τοὺς κατωτέρους τῆς ἐξοχότητος. Οἱ δὲ δοῦλοι καὶ οἱ δουλεπάροικοι, ἐννοεῖται, ὅτι οὐτε καὶ ἐλογίζοντο ὑπ' αὐτῆς· ἐθεώρει αὐτοὺς ζῶα γενειῶντα, ὑποδεέστερα καὶ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ κυνὸς αὐτῆς, ὥστε οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἤθελεν ἐξισώσει τὴν ζωὴν ἐνὸς μουζίκου πρὸς τὴν τῶν ζώων τούτων. Ἄλλως τε, ὡς πᾶσαι αἱ διακεκριμέναι ῥωσίδες, ἦτο καλὴ μουσικὸς καὶ ἐλάλει ἄριστα τὴν γαλλικὴν, τὴν ἰταλικὴν, τὴν γερμανικὴν καὶ τὴν ἀγγλικὴν.

Καὶ οἱ χαρακτῆρες δὲ τοῦ προσώπου ἡρμοζον πρὸς τὸν τῆς ψυχῆς. Ἡ Βάνιγκα ἦτο ὡραία, ἀλλ' οἱ μεγάλοι καὶ μέλανες αὐτῆς ὀφθαλμοί, ἡ εὐθεῖα ῥίς, τὰ χεῖλη αὐτῆς, τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων ἐδήλουν τὸ ὑπεροπτικὸν τῆς φύσεως, ἐνεποίουν κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς πλησιάζοντας αὐτὴν παράδοξον ἐντύπωσιν, ἥτις δὲν ἐξηλείφετο ἢ παρὰ τοῖς ἴσοις ἢ ἀνωτέροις αὐτοῖς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἦτο γυνὴ ὡς ὅλαι αἱ γυναῖκες, ἐν ᾧ πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους ἔμενεν ὑπερήφανος καὶ ἀπρόσιτος ὡς τις θεά.

Περὶ τὸ δέκατον ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας αἱ σπουδαὶ αὐτῆς συνεπληρώθησαν, ἡ δὲ παιδαγωγὸς, ἥς τὸ ὄριον τῆς Πετροπόλεως κλίμα εἶχε βλάβῃ τὴν υγείαν, ἀπῆλθε· τότε δ' ἡ Βάνιγκα ἔμεινε μόνη, μόνην ὁδηγὸν ἐν τῷ κόσμῳ ἔχουσα τὴν τυφλὴν ἀγάπην τοῦ πατρὸς, οὗ τινος ἦτο, ὡς εἶπομεν, θυγάτηρ μονογενῆς, καὶ ὅστις, ἐν τῷ ἀπλούτῳ πρὸς αὐτὴν θαυμασμῷ, ἐθεώρει αὐτὴν κάτοχον πάντων τῶν ἀνθρωπίνων προτερημάτων.

Τὰ πράγματα εἶχον οὕτως ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ στρατηγοῦ, ὅτε ἔλαβεν ἐπιστολὴν, γραφείσαν πρὸ τοῦ θανάτου ὑπὸ παιδικοῦ φίλου. Ἐξόριστος ἐν τοῖς κτήμασιν αὐτοῦ, ἐνεκεν ἐριδὸς τινος πρὸς τὸν Πορτέμκιν, ὁ κόμης Ῥωμαύλοφ, εἶχεν ἰδεῖ τὸ στάδιόν του διακοπτόμενον, μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἀπολεσθεῖσαν εὐνοίαν, ἐτήκετο, εἰς τετρακοσίων λευγῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Πετροπόλεως, ὑπὸ λύπης, οὐχὶ ἴσως τοσοῦτον διὰ τὴν ἰδίαν ἐξορίαν καὶ δυστυχίαν, ὅσον διότι ἡ δυστυχία αὕτη εἶχε βλάβῃ τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ Θεοδώρου. Ὁ κόμης, αἰσθανόμενος ὅτι ἔμελλε νὰ καταλίπῃ αὐτὸν μόνον καὶ ἄνευ στηρίγματος, συνίστη, ἐν ὀνόματι τῆς ἀρχαίας φιλίας, τὸν νέον εἰς τὸν στρατηγὸν, παρακαλῶν αὐτὸν ὅπως, διὰ τῆς εὐνοίας ἣν ἔχαιρε παρὰ Παύλῳ τῷ Α', κατωρθώσῃ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν θέσις ὑπολοχαγοῦ ἐν τινι συντάγματι. Ὁ στρατηγὸς ἀπήντησεν ἀμέσως εἰς τὸν κόμητα ὅτι ὁ υἱὸς του ἤθελεν εὖρε παρ' αὐτῷ δεύτερον πατέρα· ἀλλ' ὅτε ἐφθασεν ὁ παρήγορος ταχυδρόμος, ὁ Ῥωμαύλοφ δὲν ὑπῆρχε πλέον, τὴν δ' ἐπιστολὴν ἀνέγνω ὁ Θεόδωρος ὅστις ἀπῆλθε πρὸς

τὸν στρατηγὸν ὅπως ἀναγγεῖλῃ μὲν τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ζητήσῃ δὲ τὴν ὑποσχεθεῖσαν προστασίαν· ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἔσπευσεν, ὁ στρατηγὸς εἶχε προλάβει, ὁ δ' αὐτοκράτωρ, παρακληθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, εἶχε διορίσει τὸν νέον ἀνθυπολοχαγὸν εἰς τὸ σύνταγμα Σεμονόβσκη, ὥστε ὁ Θεόδωρος ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξεώς του.

Ἄν καὶ ὁ νέος εἶχε διέλθει μόνον, οὕτως εἰπεῖν, τὴν οἰκίαν τοῦ στρατηγοῦ ὅπως πορευθῇ εἰς τὸν στρατῶνα, ἡ Βάνιγκα ἐνεποίησεν εἰς αὐτὸν ἐντύπωσιν βαθυτάτην· ἄλλως τε ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπληροῦτο αἰσθημάτων ἀρχαϊκῶν καὶ εὐγενῶν, ἡ εὐγνωμοσύνη αὐτοῦ πρὸς τὸν προστάτην ὅστις τῷ εἶχεν ἀνοίξει στάδιον ἦτο μεγάλη, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ὠφείλεν αὐτὴν καὶ εἰς πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς ἐκεῖνον· ὥστε πιθανὸν ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἔτι ὠραιότερα ἐκείνη ἦν ὁ στρατηγὸς τῷ ὑπέδειξεν ὡς ἀδελφὴν, καὶ ἦτις ἐν τούτοις ἐδέχθη αὐτὸν ψυχρὰ καὶ ὑπερήφανος ὡς βασιλίσσῃ. Καὶ ὅμως, ἡ ψυχρὰ καὶ παγετώδης αὕτη συνέντευξις ἐχαράχθη, ὡς εἴπομεν, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νέου, αἰσθανθέντος ἐντύπωσιν νέαν καὶ ἄγνωστον αὐτῷ μέχρι ἐκείνης τῆς στιγμῆς.

Ἡ δὲ Βάνιγκα μόλις παρετήρησε τὸν Θεόδωρον καὶ τί ἦτο πρὸς αὐτὴν ἀνθυπολοχαγὸς ἄνευ πλούτου καὶ ἄνευ μέλλοντος; ἐκείνη ὠνειρεύετο πριγκιπικὸν γάμον δυνάμενον νὰ καταστήσῃ αὐτὴν μίαν τῶν πρώτων Ῥωσίδων, ὁ δὲ Θεόδωρος, ἐκτὸς ἂν συνέβαινεν εἰς αὐτὸν κἀνὲν τῶν θαυμάτων τῆς Χαλιμας, δὲν ἠδύνατο νὰ τῇ παράσχῃ τι τοιοῦτον.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν πρώτην συνέντευξιν, ὁ Θεόδωρος ἐπανῆλθεν ὅπως ἀποχαιρετίσῃ τὸν στρατηγόν· τὸ σύνταγμά του ἀπετέλει μέρος τοῦ σώματος τὸ ὁποῖον ἀπῆγεν εἰς Ἰταλίαν ὁ στρατάρχης Σουφάρφ, ὁ δὲ Θεόδωρος ἐμελλεν ἢ νὰ πέσῃ ἢ νὰ ἀνὰδειχθῇ ἄξιος τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ προστάτου.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, εἴτε διότι ἡ κομψὴ στολὴ ἦν ἔφερεν κῦξανεν ἔτι τὸ φυσικὸν τοῦ Θεοδώρου κάλλος, εἴτε διότι ἡ ἐξέψις τῆς ἐλπίδος καὶ ὁ ἐνθουσιασμός περιέβαλλον αὐτὸν λάμπριν ποιητικὴν, ἡ Βάνιγκα, ἀποροῦσα διὰ τὴν θαυμασίαν ταύτην μεταβολήν, κατένευσεν, ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ πατρὸς, νὰ τείνῃ τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἀποχαιρετίζοντα αὐτούς. Τοῦτο ὑπερέβαινε πάσας τὰς ἐλπίδας τοῦ Θεοδώρου· ὅθεν καὶ γονυπετήσας, ὡς ἐνώπιον βασιλίσσης, καὶ κρατῶν μεταξὺ τῶν τρεμουσῶν αὐτοῦ χειρῶν τὴν τῆς Βανίγκας, μόλις ἐτόλμησε νὰ ἐγγίσῃ αὐτὴν διὰ τῶν χειλέων· ἀλλ' ὅσον ἀσθενὲς καὶ ἂν ὑπῆρξε τὸ φίλημα, ἡ Βάνιγκα ἀνστριχίασεν ὡς ἂν σίδηρος πεφυρακτωμένος εἶχεν ἐγγίσει αὐτὴν, διότι ἡσθάνθη ῥίγος καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ θερμὸν ἐρόθημα καλύπτον τὸν πρόσωπον αὐτῆς. Ἀπέσυρε λοιπὸν τὴν χεῖρα τοσοῦτον βιαίως, ὥστε ὁ Θεόδω-

ρος, φοβούμενος μὴ καὶ ὁ εὐσεβέστατος ἐκεῖνος ἀποχαιρετισμὸς εἶχε προσβάλῃ αὐτὴν, ἔμεινε γονυπετῆς, ἥνωσε τὰς χεῖρας καὶ ὕψωσε πρὸς αὐτὴν βλέμμα τοσοῦτον δειλὸν, ὥστε ἡ Βάνιγκα, ἡσημονοῦσα τὴν ὑπεροψίαν, καθησύχασεν αὐτὸν διὰ μειδιάματος. Ὁ Θεόδωρος ἀνηγέρθη, πλήρης χαρᾶς ἀνεκφράστου, ἥς δὲν ἐνόει κἀν τὴν αἰτίαν· ἐρχίνετο εἰς αὐτὸν ὅτι, ἂν καὶ ἐμελλε ν' ἀποχωρισθῇ τῆς νέας, οὐδέποτε εἶχεν ὑπάρξει τοσοῦτον εὐτυχίας.

Ὁ νέος ἀξιώματικὸς ἀπῆλθε πλήρης χρυσῶν ὀνείρων· διότι τὸ μέλλον αὐτοῦ, εἴτε σκοτεινὸν εἴτε λαμπρὸν, ἦτο ἐπίφθονον· ἂν κατήντα εἰς αἱματόφυρτον τάφον, εἶχεν ἐννοήσει ἐκ τῶν βλεμμαμάτων τῆς Βανίγκας ὅτι ἠθελε λυπηθῇ αὐτόν· ἂν δ' ἐδοξάζετο, ἡ δόξα ἠθελεν ἐπαναγάγῃ αὐτὸν θριαμβεύοντα εἰς Πετρούπολιν, ἡ δὲ δόξα εἶναι βασιλῆς θαυματουργοῦσα χάριν τῶν εὐνοουμένων αὐτῆς. Ω.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ. (*)

Ἰδοὺ πάλιν εἰς τῶν ἐνδόξων ἀθλητῶν τοῦ μεγάλου ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἀποχωρεῖ ἐκ μέσου ἡμῶν καὶ ἀπέρχεται εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ἵνα συνοικήσῃ ἐκεῖ μετὰ τῶν προαπελθόντων συναθλητῶν του. Ἰδοὺ πάλιν ὁ θάνατος στερεῖ ἡμᾶς ἐνὸς τῶν ἀνδρικῶν ἐκείνων τύπων, οὗς ἡ παρελθούσα γενεὰ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι παρήγαγε καὶ ἔστησε λαμπρὸν ὑπόδειγμα φιλοπατρίας καὶ ἀρετῆς εἰς τοὺς νεωτέρους. Ὁ θάνατος, εἰς ὃν ὁ προκείμενος νεκρὸς τοσάκις ἠτένισεν ἀτρόμητος κατὰ πρόσωπον ἐν τῷ μεγάλῳ κατὰ τῆς βαρβάρου τυρρανίας ἀγῶνι καὶ πρὸς ὃν τοσάκις ἀφόβως ἐπάλασσε, προσήγγισεν εἰς αὐτὸν ἤδη γεγηρακότα καὶ, ἐπιπεσὼν ἐπ' αὐτοῦ ἐξησθενωμένου ὑπὸ τῆς ἡλικίας καὶ λύπης, τὸν κατεδάμασε.

Προσέλθετε σεῖς, νέοι, ὅσοι τὸ ὄνομα τῆς τυρρανίας συχνάκις προσφέρετε, ἀλλὰ τῆς τυρρανίας τὸ εἰδεχθέστατον πρόσωπον οὐδέποτε εἶδατε· ὅσοι τὴν ἐλευθερίαν ἀεὶ ἔχετε ἀνὰ στόμα, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας οὐδένα πόνον ὑπέστητε, οὐδεμίαν θυσίαν μέχρι τοῦ νῦν προσηνέγκατε. Προσέλθετε εἰς τὸν νεκρικὸν τοῦτον κρᾶθρατον, ἐφ' οὗ κείμενος φέρεται εἰς τὸν τάφον εἰς τῶν ἀκμαίων ἀθλητῶν τῆς ἐλευ-

(*) Ἀντὶ ἑλλης βιογραφίης προτιμότερον ἐθεωρήσαμεν νὰ παραθεσωμεν τὸν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κ. Φιλ. Ἰωάννου ἀκρωνηθέντα ἐπικηδεῖον λόγον, ἄριστα τὸν βίον ἐξαικονίζοντα τοῦ ἀοιδίμου ναυάρχου. Σ. Π.